

**ANTİPERSONEL MAYINLARIN KULLANILMASININ, DEPOLANMASININ, ÜRETİLMESİNİN VE
DEVREDİLMESİNİN YASAKLANMASI VE BUNLARIN İMHASIYLA İLGİLİ SÖZLEŞME**

Madde 7 için Raporlama formatları

ÜLKE [TARAF]:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ (TR)

İLETİŞİM BİRİMİ:

Dış İşleri Bakanlığı

+90 312 292 1794, Faks:+90 312 287 5660, usgy-1@mfa.gov.tr

(Ad, kuruluş, telefon, faks, e-posta)

(YALNIZCA AÇIKLIK GETİRME AMACI İÇİN)

Form A Ulusal uygulama tedbirleri

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti** raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020** ile **31 ARALIK 2020 arası**

Uzatma Taleplerinde Yüklenilen Görevleri Yerine Getirmek İçin Yapılan Faaliyetler

1. 2004 yılında Türkiye Antipersonel Mayınların Yasaklanması Sözleşmesine (APMBC) taraf olduktan sonra 10 yıl içinde Sözleşme uyarınca sahip olduğu tüm yükümlülükleri yerine getirme kararlılığında olmuştur.
2. Depolanmış antipersonel mayınların imhası 2011'de tamamlanmış, böylece Sözleşmenin 4. Maddesi uyarınca sahip olunan yükümlülük yerine getirilmiştir.
3. Sözleşmenin 5. Maddesi uyarınca mevcut yükümlülüğü yerine getirmek için mayın temizleme projeleri geliştirildi. Ancak Türkiye topraklarının yakınlarında meydana gelen gelişmelerden dolayı tatmin edici bir ilerleme sağlanamadı. 1 Mart 2014 olan süre bitim tarihi 1 Mart 2022'ye kadar uzatılmıştır.
4. Milli Mayın Faaliyetleri Merkezinin (MAFAM) 2015'teki kuruluşundan beri mayın temizleme operasyonları ve diğer mayın faaliyetleri yoğunlaştı ve temizleme çıktıları ciddi ölçüde arttı. Bir önceki uzatma talebinden bu yana toplam **119.361** antipersonel mayının belirlenmesi ve imha edilmesiyle birlikte 27 milyon metrekarelik bir alan temizlendi. Türkiye'de 5. Madde yükümlülükleri bağlamında ilgilenilmesi gereken toplam geri kalan alan **2014–2021** dönemi boyunca **172 milyon metrekareden 145 milyon metrekareye düşürüldü.**
5. Milli Savunma Bakanlığı (MSB) 2020'den 2025'e kadar kullanılmak üzere mayın temizleme için milli bütçeden ilave olarak yıllık **53.217.000 TL**'lik bütçe tahsisini onaylamıştır. Bu yıllar için olan bütçeye (2020-2025) ek olarak, MSB 2022-2023 döneminde sözleşmeye dayalı olarak Mardin ilinde bir mayın temizleme projesi yürütmek için fazladan **25.000.000 TL** tahsis etmiştir (**OAP 42 Numaralı Faaliyet uyarınca**). Mardin Türkiye'nin Suriye sınırı üzerinde bulunmaktadır ve bu, Türk Devleti tarafından ihalesi açılacak ilk mayın temizleme projesidir. Proje kapsamında **8.941** mayın içeren ve **1.058.577** metrekare ölçümüne karşılık gelen **27** mayınlı saha temizlenecektir.
6. Türkiye 2020'de yerli ve milli mayın temizleme teçhizatı için satın alma ve test sürecini tamamlamıştır ve 2021'de **altısının (6)** sevk edilmesi planlanmaktadır (**OAP 27 Numaralı Faaliyet uyarınca**). İlk defa yerli ve milli yollarla imal edilen mekanik mayın temizleme teçhizatı (MEMATT) MAFAM tarafından akredite edilmiştir. Performans, hayatta kalabilirlik ve kabul testleri **“CWA 15044 Mayın Temizleme Makinelerinin Test Edilmesi ve Değerlendirilmesi”** belgesine uygun olarak tamamlanmıştır.

7. Mayın faaliyeti insani tarafına ek olarak Türkiye'nin modern entegre sınır yönetiminin (ESY) vazgeçilmez bir parçası olarak görülmektedir. Türkiye, daha güvenli ve teknolojik olarak gelişmiş ve insani bir sınır yönetim sistemi sağlamak için doğu ve güney sınırlarını kara mayınlarından temizlemeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, mayın faaliyeti ESY açısından Türkiye'deki diğer devlet kurumları, sivil kuruluşlar ve ortakların stratejik planlamasına dahil edilmiştir (**OAP 1 Numaralı Faaliyet uyarınca**).

Türk Milli Mayın Faaliyet Merkezi ile İlgili Yasal Düzenlemeler

8. Albay Hasan SOYDAŞ **10 Eylül 2020**'de MAFAM'ın Müdür Vekili olarak atanmıştır.

9. Özellikle ilgili alanın mayın temizleme projeleri için geçerli olan Doğu Sınırı ve Suriye Sınırı Mayın Temizleme Standartları MAFAM'ın Kalite Yönetimi Departmanı tarafından gözden geçirilmiştir (**OAP 5 Numaralı Faaliyet uyarınca**).

Milli Kapasite Geliştirmesi

10. MAFAM, yeni MAFAM personeli ve Askeri Mayın Temizleme Birimlerinin bireysel kapasitesini iyileştirmek için çeşitli eğitimler düzenledi (insani mayın faaliyetine giriş, teknik olmayan keşif (TOK), Mayın Faaliyeti için Bilgi Yönetim Sistemi (IMSMA), Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) ve Kalite Güvencesi / Kalite Kontrolü (KG/KK) vs.).

11. MAFAM **2021'de fazladan 8 mayın temizleme ekibiyle** bu sayıyı (şu anda **32**) arttırmayı ve böylece 2021 itibariyle **toplamda 40** askeri manüel mayın temizleme ekibine ulaşmayı planlamaktadır (32 Kara Kuvvetleri, 8 Jandarma).

12. MAFAM 2021'de aynı zamanda **6 mayın temizleme makinesinin** Kara Kuvvetlerine sevkıyatını tamamlamayı da planlamaktadır. Yerli ve milli olarak imal edilmiş mayın temizleme teçhizatı (MEMATT) için test raporu MAFAM tarafından 2020'de yayınlamıştır. (**OAP 27 Numaralı Faaliyet uyarınca**).

13. Jandarma mayın temizleme birimleri 2020'de **fazladan 3 Mayın Arama Köpeği (MAKÖ)** ile desteklenmiştir.

Mayın Temizleme Operasyonları

14. MAFAM'ın talebi üzerine ihale süreci de dahil olmak üzere Aşama-3 mayın temizleme ve hazırlık faaliyetleri için **18,5** milyon Euro'luk IPA-2 (2016) fonunun tahsis süreci AB tarafından 2020'de tamamlanmıştır. Türkiye projeye **2,121** milyon Euro'luk bir ulusal bütçeyle katkıda bulunmaktadır. Projede şu gibi çeşitli bileşenler vardır: **96** mayınlı sahanın temizlenmesi (**4.242.577** metrekare ölçümünde), daha önce raporlanan **3.834** tehlikeli alanın Teknik Olmayan Keşfi (**OAP 26 Numaralı Faaliyet uyarınca**) (tüm mayınlı sahalar IMSMA içinde kayıtlıdır) ve eğitim almış Jandarma/STK/TOK personeli tarafından (**OAP 28 Numaralı Faaliyet uyarınca**) mayın kirliliği içeren tüm alanların yakın çevresinde verilecek patlayıcı mühimmat riski eğitimi (PMRE) oturumları (**OAP 24, 30 ve 31 Numaralı Faaliyetler uyarınca**). Aşama-3'ün **Haziran 2021'de** başlaması ve yaklaşık **30 ay devam etmesi planlanmaktadır**. Ancak 2021 için planlanan faaliyetler Kovid-19 sebebiyle gecikebilir. Ek olarak;

15. Türkiye'nin Doğu sınırlarındaki Ağrı ve Siirt illerinde ve iç bölgelerde Jandarmanın sekiz(8) Askeri Mayın Temizleme ekibi **424.626 m2** ölçümünde bir alanı temizlemiştir (**9.544** mayın bulunmuştur/imha edilmiştir).

16. Türkiye'nin Suriye Sınırında bulunan Kilis, Şırnak, Ardahan ve Diyarbakır illerinde ve iç bölgelerde Kara Kuvvetlerinin on iki (12) Askeri Mayın Temizleme Ekibi mayın temizleme operasyonları yürütmüştür. Bu operasyonlar boyunca, yaklaşık olarak **181.520 m2** ölçümünde bir alan temizlenmiş (**136** mayın bulunmuştur/imha edilmiştir) ve ilgili yetkililere teslim edilmiştir.

17. Suriye Sınırında bulunan Hatay ve Şanlıurfa illerinde Kara Kuvvetlerinin sekiz (8) Askeri Mayın Temizleme Ekibi mayın temizleme operasyonları yürütmüştür. Bu operasyonlar boyunca, yaklaşık olarak **21.999 m2** ölçümünde bir alan temizlenmiş (**4** mayın bulunmuştur/imha edilmiştir) ve ilgili yetkililere teslim edilmiştir.

18. Irak Sınırı bölgesinde bulunan Hakkari ilinde Kara Kuvvetlerinin dört (4) Askeri Mayın Temizleme Ekibi mayın temizleme operasyonları yürütmüştür. Bu operasyonlar boyunca, yaklaşık olarak **19.900 m2** ölçümünde bir alan temizlenmiş (**100** mayın bulunmuştur/imha edilmiştir) ve ilgili yetkililere teslim edilmiştir.

Keşif Operasyonları

19. 2020'de MAFAM TOK ekipleri tarafından Teknik Olmayan Keşif operasyonları (toplamda **60**) yürütülmüştür. Bu keşif araştırmaları boyunca yaklaşık **4.688.325 m2** ölçümünde bir alan iptal edilmiştir.

20. Yukarıda belirtildiği gibi, **2021, 2022 ve 2023'te** Doğu Sınırı Mayın Temizleme Projesi Aşama-3 kapsamında tüm mayınlı sahalar yükleniciler tarafından keşfedilecektir (**OAP 18 Numaralı Faaliyet uyarınca**). MAFAM'ın TOK Ekipleri bu operasyonları destekleyecektir. Daha önce projenin hazırlığı ve TOK faaliyetlerinin önceliklendirilmesi için mayın sahası kayıtları kullanılarak kapsamlı bir masaüstü keşif çalışması yürütülmüştür.

Türk Ordusunun Katkıları

21. Askeri C-EYP/Mayın ekipleri, güvenlik operasyonları sırasında toplamda **226** el yapımı antipersonel mayın (mağdur tarafından etkinleştirilen EYP) dahil olmak üzere toplam olarak **896** başka patlayıcı madde bularak ve etkisiz hale getirerek sivillerin ve güvenlik personelinin güvenliğine katkıda bulunmuştur (**OAP 21 Numaralı Faaliyet uyarınca**).
22. Türk Askeri personelini hedefleyen planlanmış dört C-EYP/mayın temizleme eğitimi 2020'de Kovid-19 kısıtlamaları sebebiyle yürütülememiştir.

Form B Depolanmış antipersonel mayınlar

Madde 7. 1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

b) Kendisi tarafından sahip olunan veya elinde olan veya kendi yetki alanında veya kontrolü altında olan tüm depolanmış antipersonel mayınların toplamı, depolanmış her tip antipersonel mayının tipi, miktarı ve mümkünse parti numaralarını da içerecek biçimde."

Ülke [Taraf]: _____ raporlamaya konu olan dönem _____ ile _____

1. Depolanmış antipersonel mayınların toplamı

Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler
Yok			
TOPLAM			

2. Süre bitimi tarihi geçtikten sonra keşfedilmiş daha önce bilinmeyen antipersonel mayın stokları (*Nairobi Faaliyet Planı'nın 15 Numaralı Faaliyeti*)^{1*}

Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler
Yok			
TOPLAM			

* 8MSP kararı uyarınca, Toplantının Nihai Raporunun 29. paragrafında içerildiği gibi, belge APLC/MSP.8/2007/6.

Form C Elde tutulan veya devredilen APM'ler

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

d) Mayın tespiti, mayın temizleme veya mayın imha tekniklerinin geliştirilmesi ve bu konularda eğitim verilmesi için elde tutulan veya devredilen veya imha amacıyla devredilen tüm antipersonel mayınların tipleri, miktarları ve mümkünse parti numaralarının yanı sıra Madde 3 uyarınca Üye Ülke tarafından antipersonel mayınları elde tutmak veya devretmek konusunda yetkilendirilmiş kuruluşlar."

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti**

raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020**

ile

**31 ARALIK
2020 arası**

1a. Geliştirme ve eğitim için elde tutulanlar (Madde 3, par.1)

Üye Ülke tarafından yetkilendirilmiş kuruluş	Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler
Silahlı Kuvvetler	DM-11	1602	-	
Silahlı Kuvvetler	M-14	1602	-	
Silahlı Kuvvetler	M-16	1602	-	
Silahlı Kuvvetler	M-2	1602	-	
Jandarma Kuvvetleri	M-18A1 (A/P)	7		Jandarma tarafından 2020'de 113 mayın imha edilmiştir.
Jandarma Kuvvetleri	M-46(A/P)	10		
Jandarma Kuvvetleri	DM-11 (A/P)	2		
Jandarma Kuvvetleri	M-16A2 (A/P)	10		
Jandarma Kuvvetleri	M-6A2 (A/T)	2		
TOPLAM	-	6439		

1b. İsteğe bağlı bilgiler (Nairobi Faaliyet Planı'nın 54 Numaralı Faaliyeti)

Hedefler	Faaliyet / Proje	Ek bilgiler
		"Mayın tespiti, mayın temizleme veya mayın imha tekniklerinin geliştirilmesi ve bu konularda eğitim için mayınların elde tutulmasını gerektiren planlar konusunda bilgi ve elde tutulan mayınların fiili kullanımı ve bunun sonuçları konusunda rapor"

NOT: Her Üye Ülke uygun olduğu durumda ve zamanda planlar ve gelecekteki faaliyetler hakkında bilgi sunmalıdır ve bunları herhangi bir zamanda değiştirme hakkını saklı tutar.

Form C (devam)

2. Geliştirme ve eğitim için devredilenler (*Madde 3, par.1*)

Üye Ülke tarafından yetkilendirilmiş kuruluş	Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler: örn. nereden devredildiği, nereye devredildiği
Yok	-	Yok	-	
TOPLAM	-----	Yok		

3.İmha amacıyla devredilenler (*Madde 3, par.2*)

Üye Ülke tarafından yetkilendirilmiş kuruluş	Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler: örn. nereden devredildiği, nereye devredildiği
Yok	-	Yok	-	
TOPLAM	-----	Yok		

Form D Mayın içerdiği bilinen veya şüphelenilen alanlar

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

c) Mümkün olduğu ölçüde, mayın içeren veya içerdiğinden şüphelenilen yetki alanında veya kontrolü altındaki tüm mayınlı sahaların konumları, her bir mayınlı sahadaki her AP mayın tipi için tip ve miktar ve bunların nereye mevzilendiği konusunda mümkün olduğunca çok detay içerecek biçimde."

1. Mayın içeren veya içerdiğinden şüphelenilen alanlar ve mayın sayısı

Konum	A/P mayınlar ı içerdiği bilinen saha sayısı	Antiperson el mayın içerdiği bilinen alan (m2)	Mevzileme tarihi	Mayın sayısı		A/P mayınla rı içerdiği nden şüphelenilen saha sayısı	A/P mayın içerdiğind en şüphelenil en alan (m2)	Madde 5 yükümlülükle ri bağlamında temizlenmesi gereken geri kalan toplam alan	Ek bilgiler
				A/P	A/T				
Suriye Sınırı	1.526	123.489.492	1955-1996	411.990	194.615	-	-	123.489.492	2020'de mayın sahası kayıtları üzerinden kapsamlı bir masaüstü keşfi yürütülmüştür. Daha önce raporlanan şüpheli alanlar bilinen alanlara eklenmiştir. DSMTP Aşama-3 kapsamında bu 3834 alanın TOK'leri yürütülecektir ve sonuç takip eden Madde 7 raporlarına yansıtılacaktır.
Irak Sınırı	874	2.842.935	1955-1996	78.917	-	-	-	2.842.935	
İran Sınırı	471	15.098.039	1955-1996	116.115	-	-	-	15.098.039	
Ermenis tan Sınırı	43	1.097.077	1955-1996	20.275	-	-	-	1.097.077	
Diğer -	920	2.554.495	1955-1996	33.869	-	-	-	2.554.495	
TOPLA M	3.834	145.082.038	-	661.166	194.615	-		145.082.038	

2. 2020'de gerçekleştirilen başarılar

Konum	Raporlama döneminin başında APM içerdiği bilinen veya şüphelenilen saha sayısı	Raporlama döneminin başında APM içerdiği bilinen veya şüphelenilen toplam alan (metrekare)	Raporlama dönemi boyunca temizlenen alan miktarı (metrekare)	Raporlama dönemi boyunca azaltılan alan miktarı (metrekare)	Raporlama dönemi boyunca iptal edilen alan miktarı (metrekare)	Raporlama dönemi boyunca Madde 5 yükümlülükleri bağlamında ilgilenilen toplam alan (metrekare)	Raporlama döneminin sonunda Madde 5 yükümlülükleri bağlamında ilgilenilmek üzere geride kalan Saha sayısı	Raporlama döneminin sonunda Madde 5 yükümlülükleri bağlamında ilgilenilmek üzere geride kalan toplam alan (metrekare)
Suriye Sınırı	1.527	128.186.299	21.999	0	4.674.808	4.696.807	1.526	123.489.492
Irak Sınırı	875	2.862.835	4.442	15.458	0	19.900	874	2.842.935
İran Sınırı	485	15.515.775	85.513	332.223	0	417.736	471	15.098.039
Ermenistan Sınırı	43	1.097.077	0	0	0	0	43	1.097.077
Sınırlardan Başka	924	2.756.422	30.119	158.291	13.517	201.927	920	2.554.495
TOPLAM	3.854	150.418.408	142.073	505.972	4.688.325	5.336.370	3.834	145.082.038

Form D (Devam) APM'lerin imhası için programların durumu

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

f) İmhada kullanılacak yöntemler, tüm imha sahalarının konumu ve uyulacak geçerli güvenlik ve çevre standartları detaylarını da içerecek biçimde Madde 4 ve 5'e uygun olarak antipersonel mayınların imhası için programların durumu."

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti**

raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020** ile

**31 ARALIK
2020 arası**

3.a. Depolanmış APM'lerin imhası için programların durumu (*Madde 4*)

Önceki raporla karşılaştırıldığında bir değişiklik yok.

3.b. Mayınlı sahalardaki APM'lerin imhası için programların durumu (*Madde 5*)

Önceki raporla karşılaştırıldığında bir değişiklik yok.

Form D (Devam) Yürürlüğe girdikten sonra imha edilen APM'ler

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

g) Bu Sözleşmenin Üye Ülke için yürürlüğe girmesinden sonra imha edilen tüm antipersonel mayınların tipleri ve miktarları, Madde 4 ve 5'e sırayla uygun olacak biçimde imha edilen her tip antipersonel mayının miktarının yanı sıra Madde 4 uyarınca imha durumunda mümkünse her tip antipersonel mayının parti numaralarını da içerecek biçimde."

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti**

raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020**

ile

**31 ARALIK
2020 arası**

4.a. Depolanmış APM'lerin imhası (Madde 4)

Tip	Miktar	Parti no (mümkünse)	Ek bilgiler
Çeşitli	2.938.060	Yok	
TOPLAM			

4.b. Mayınlı sahalarda APM'ler, ATM'ler ve PM'lerin imhası (Madde 5)

Konum	İmha Edilen Maddeler			Ek bilgiler
	İmha edilmiş APM'ler	İmha edilmiş ATM'ler	İmha Edilmiş PM'ler	
Suriye Sınırı	1	3	-	
Irak Sınırı	100	-	-	
İran Sınırı	9.443	-	-	
Ermenistan Sınırı	-	-	-	
Sınırlardan Başka	237	-	-	
TOPLAM	9.781	3	-	

Form E Üretilen/sahip olunan veya elde bulunan her tipin teknik özellikleri

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

h) Üye Ülke tarafından üretilen ve şu anda sahip olunan veya elde tutulan her tip antipersonel mayının bilinen ölçüde teknik özellikleri, makul olarak mümkün olan yerlerde antipersonel mayınların tanımlanması ve temizlenmesini kolaylaştırabilecek bilgi kategorilerini de içermek üzere; bu bilgiler en azından ebatlar, ateşleyici fünye mekanizması, patlayıcı madde içeriği, metal içeriği, renkli fotoğraflar ve mayın temizliğini kolaylaştırabilecek diğer bilgileri içermelidir."

Ülke [Taraf]: _____ raporlamaya konu olan dönem _____ ile _____

1. Üretilen her APM tipinin teknik özellikleri

Tip	Ebatlar	Fünye mekanizması	Patlayıcı madde içeriği		Metal içeriği	Ekli renkli fotoğraf	Mayın temizliğini kolaylaştıracak ek bilgiler.
			tip	gram			
Yok	-	-	-	-	-	-	-

2. Şu anda sahip olunan veya elde bulunan her APM tipinin teknik özellikleri

Tip	Ebatlar	Fünye mekanizması	Patlayıcı madde içeriği		Metal içeriği	Ekli renkli fotoğraf	Mayın temizliğini kolaylaştıracak ek bilgiler.
			tip	gram			
Yok	-	-	-	-	-	-	-

Form F APM üretim tesislerinin dönüştürülmesi veya hizmetten çıkarılması için programların durumu

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:
e) "Antipersonel mayın üretim tesislerinin dönüştürülmesi veya hizmetten çıkarılması için programların durumu."

Ülke [Tarafl]: _____ raporlamaya konu olan dönem _____ ile _____

"Dönüştürme" veya "hizmetten çıkarma" amaçlı olup olmadığını belirtin	Durum ("devam eden" veya "tamamlanmış" durumunu belirtin)	Ek bilgiler
Yok	-	-
Yok	-	-

Form G Uyarı Tedbirleri

Madde 7.1 "Her Üye Ülke Genel Sekretere... şu konularda rapor verecektir:

i) Madde 5 paragraf 2 altında belirlenmiş tüm alanlarla ilgili olarak yerel halka derhal ve etkili bir uyarı vermek için alınan tedbirler."

Açıklama: Madde 5, par. 2 uyarınca: "Her Üye Ülke kendi yetki alanında veya kontrolünde bulunan ve içine antipersonel mayınların mevzilendiği bilinen veya bundan şüphelenilen tüm alanları tanımlamak için elinden geleni yapacaktır ve yetki alanında veya kontrolünde olan mayınlı sahalardaki tüm antipersonel mayınların çevresinin işaretlenmesini, izlenmesini ve çit çekme veya başka yollarla korunmasını güvenceye alarak buradaki tüm antipersonel mayınlar imha edilene kadar sivillerin etkili bir şekilde dışarıda bırakılmasını sağlayacaktır. İşaretler en azından 3 Mayıs 1996'da değiştirilen ve Aşırı Derecede Yaralayan ve Ayırım Gözetmeyen Etkileri Bulunan Belirli Konvansiyonel Silahların Kullanımının Yasaklanması veya Sınırlandırılması Sözleşmesine eklenen Mayınların, Bubi Tuzaklarının ve Diğer Cihazların Kullanımının Yasaklanması veya Kısıtlanmasına Dair Protokol içinde belirlenen standartlara uygun olmalıdır."

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti**

raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020**

ile

**31 ARALIK
2020 arası**

1. Fiziksel uyarı ve güvenlik tedbirlerinde bir değişiklik olmadı.

2. **Patlayıcı Mühimmat Riski Eğitimi (PMRE)**

a. MAFAM Stratejik Mayın Faaliyeti Planı (2020-2025) kapsamında en fazla etkilenen alanları hedefleyen bir "Milli Patlayıcı Mühimmat Riski Eğitim Planı" (MPMREP) hazırlamıştır. MPMREP 2021-2023 boyunca aynı anda yürütülmesi amaçlanan üç faaliyet biçimine sahiptir (**OAP 28, 30 ve 31 Numaralı Faaliyetler uyarınca**).

i. Türkiye'deki tüm mayınlı sahaların Teknik Olmayan Keşifleri (TOK'ler) DSMTP Faz 3 kapsamında 2021 ile 2023 arasında yürütülecektir. TOK ekipleri mayından etkilenen tüm illeri içeren keşif faaliyetleri sırasında bu mayın sahalarının civarında "**özel amaçlı PMRE**" yürütecektir.

ii. MAFAM, DSMTP Aşama-3 kapsamında "UNDP Türkiye" üzerinden yerel STK'leri atölyeler ve eğitimler düzenleyerek PMRE faaliyetleri başlatmaya teşvik etmeyi planlamaktadır. Bu faaliyetler mayından etkilenen 4 ilde gerçekleştirilecektir (Şanlıurfa, Gaziantep, Hatay ve Kilis) ve milli kapasitenin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

iii. 2021-2023 arasında geçerli olmak üzere mayından etkilenen 11 ili kapsayan (Kars, Batman, Bingöl, Siirt, Tunceli, Şırnak, Diyarbakır, Mardin, Hakkari, Van ve Bitlis) bir PMRE Protokolü Türk Jandarmasıyla 2020 yılında imzalanmıştır ve MAFAM Jandarma personeline PMRE konusunda eğitmen eğitimi sağlayacak ve faaliyetlerini izleyecektir.

b. Türkiye'nin PMRE faaliyetlerinin 2021 döneminde Kovid-19 salgınından en olumsuz etkiyi alacağı varsayılmaktadır. Mayın temizleme faaliyetleri sıkı bir şekilde devam ederken PMRE faaliyetleri şu anda askıya alınmıştır. Ancak yukarıda sözü edilen planlar uzun vadede Türkiye'de PMRE faaliyetlerinde olumlu sonuçlar getirecektir.

Form H Mağdur Desteęi ve Diğer Önemli Konular

Açıklama: Üye Ülkeler, Madde 7 içinde belirtilen resmi raporlama şartlarında kapsanmayan ve uygunluk ve uygulamayla ilişkili konular da dahil olmak üzere diğer önemli konularda gönüllü olarak rapor vermek için bu formu kullanabilir. Üye Ülkeler, Madde 6 ile ilgili olarak yürütölen faaliyetler konusunda rapor vermek için ve özellikle de mayın mağdurlarının bakımı ve rehabilitasyonu ve sosyal ve ekonomik olarak yeniden entegrasyonu için sağlanan destekler konusunda rapor vermek için bu formu kullanmaya teşvik edilmektedir.

Ülke [Taraf]: **Türkiye Cumhuriyeti** raporlamaya konu olan dönem **01 OCAK 2020** ile **31 ARALIK 2020 arası**

1. Mayın Mağduru Verileri

a. Türkiye'de 2020 yılında çok sayıda kaynaktan 67 adet mayın/EYP zayıatı belirlenmiştir. 41 asker mayın mağdurunun verileri, toplamda 26 siville birlikte kaydedilmiştir. alınan verilere göre, 67 mağdurdan 12'si hayatını kaybetmiştir. Belirlenen zayıatların neredeyse tamamı el yapımı antipersonel mayınlardan (mağdur tarafından etkinleştirilen EYP) oluşmaktadır.

Zayıat Verileri	Mayın Mağdurları		İnsani Mayın Temizleme Kazası		
	Yaralı	Ölü	Yaralı	Ölüm	TOPLAM
Erkek	50	12	0	0	67
Kadın	1	0	0	0	
Oęlan Çocuęu	4	0	0	0	
Kız Çocuęu	0	0	0	0	

2. Sosyal Katılım : Önceki rapora göre bir değişiklik yok.

3. Tıbbi Bakım : Önceki rapora göre bir değişiklik yok.

Ekonomik Katılım : 2020'de Kamusal Engelli Kotası Programı kapsamında 360 mayın mağduruna sosyal ve ekonomik destek sağlanmıştır (**OAP 28, 30, 31 ve 45 Numaralı Faaliyetler uyarınca**).

4. İşbirliği ve Destek

a. MAFAM kuruluşundan bu yana yalnızca diğer programlar, ülkeler ve askeri unsurlarla kurumlar arası işbirlikleri başlatmakla kalmamış, aynı zamanda UNDP, GICHD ile de uluslararası ortaklıklar kurmuştur. MAFAM temsilcileri sözleşmenin ilgili uluslararası toplantılarına katılmıştır.

b. Doğu Sınırları Mayın Temizleme Projesi UNDP tarafından uygulanmakta ve AB ve Türk Devleti tarafından finanse edilmektedir. MAFAM kapasite geliştirme ve devamlılık çalışmaları Projenin Aşama I ve Aşama II'si boyunca UNDP ve GICHD'nin yanı sıra başka ulusal ortaklarla da işbirliği içinde uygulanmaktadır.

c. Türkiye, Azerbaycan'da yaklaşık 22 km² ölçümündeki bir alanın mayın/PM temizliğini içeren Barış için ANAMA-NATO/NSPA Ortaklığı Vakıf Fonu Projesi "Jeyranchel Temizleme Projesi" üçüncü aşamasına liderlik eden ülkedir. Türkiye projenin başlangıcından bu yana 200.000 Amerikan Doları civarında bir finansal bağış yapmıştır. Ayrıca, 2020'de Azerbaycan ile mayın temizliğinde iyi niyet ve işbirliği anlaşması imzalanması planlanmıştır, ancak her iki Devlet tarafından da uygulamaya koyulan Covid-19 kısıtlamaları sebebiyle 2021'e ertelenmiştir (**OAP 7 ve 47 Numaralı Faaliyetler uyarınca**).

d. MAFAM 2020'de "Türkiye'nin Madde 5 Uzatma Talebi Dokümanını" karşılıklı olarak gözden geçirmek üzere ISU temsilcisini davet etmiştir, ancak salgın kısıtlamaları hala yüz yüze etkileşimleri engelleyen bir mücbir sebep olmaktadır. 2020'de kurumlar arasında daha iyi bir işbirliği sağlamak üzere ISU ve MAFAM arasında çok sayıda çevrimiçi toplantı yapılmıştır (**OAP 28, 30 ve 31 Numaralı Faaliyetler uyarınca**).

e. Türkiye 2020'de ISU ve Sponsorluk Programına gönüllü finansal katkıda bulunmuştur (**OAP 10 uyarınca**).

f. 2020'de Türkiye tarafından finanse edilen "Mayın ve PM Mağdurlarının Sosyo-ekonomik Rehabilitasyonu ve Yeniden Entegrasyonu" projesi ITF Enhancing Human Security tarafından Kosova'da gerçekleştirilmiştir.

5. Toplumsal Cinsiyet ve Çeşitlilik

a. Toplumsal cinsiyet ve çeşitlilik Türkiye'deki tüm mayın faaliyetlerinde göz önüne alınmaktadır. MAFAM personelinin %45'i kadınlardan oluşmaktadır ve bunlardan üçü şube müdürleridir. Henüz askeri mayın temizleme birimlerinde kadın personel bulunmamaktadır ancak sivil yükleniciler kadın personelle çalışmaya teşvik edilmekte ve yönlendirilmektedir. Örnek vermek gerekirse, DSMTTP Aşama-3'teki mayın temizleme yüklenicisinin tüm tıbbi personeli ve bir TOK personeli kadınlardan oluşacaktır.

b. UNDP Türkiye uzmanıyla işbirliği içinde hazırlanan “**Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Farkındalık Yaratma**” eğitiminin **2021'de** MAFAM personeline verilmesi planlanmıştır.

c. Mayın temizleme ve sınır yönetimi projeleri eşitliği desteklemek ve ayrımcılıkla mücadele etmek üzere tasarlanmıştır. Proje dokümanları, eşit toplumsal cinsiyet katılımını sağlayan belirli göstergelere sahip faaliyetler tanımlamaktadır. Tüm raporlar yaş ve cinsiyete göre ayrılmış veriler sunacaktır. Örnek vermek gerekirse, gelecek DSMTP Aşama-3 ve TOK Projesi bu konuyu amaçlayan ayrı bir faaliyet bölümü içermektedir.